

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА
>КЛИСУРА РЕКЕ ГРАДАЦ<

ЕКОЛОШКО ДРУШТВО >ГРАДАЦ<, ВАЉЕВО-СРБИЈА
ECOLOGICAL SOCIETY >GRADAC<, VALJEVO-SRBIJA

Кнез Михајлова 66, 14000 Ваљево, Тел.014/225-188
www.rekagradac.org

1/2018

03.01.2018.

ПРОГРАМ ЕДУКАЦИЈЕ РЕКРЕАТИВНИХ РИБОЛОВАЦА

На основу члана 43.ст.1. Закона о заштити о одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", број 128/14) Корисник рибарског подручја Еколошко друштво Градац организоваће план и програм едукације рекреативних риболоваца путем :

- ✓ Путем WEB Сајта www.rekagradac.org
- ✓ Путем едукативних скупова

Путем WEB сајта www.rekagradac.org

Еколошко друштво Градац поседује свој сајт преко кога рекреативни риболовци могу да се упознају са:

- ❖ рибочуварском службом и њиховим контакт телефонима,
- ❖ мерама заштите које се спроводе на рибарским подручјима,
- ❖ границама рибарских подручја,
- ❖ дистрибуцијом дозвола
- ❖ Законском регулативом из области рибарства

Овај део програма обухвата:

- информисање риболоваца о риболовној води,
- правилима понашања и правилима риболова,
- дозвољеним техникама риболова,
- законским ограничењима (ловостај) и посебним ограничењима,
- информације о кориснику и чуварској служби.

Циљ је да се рекреативним риболовцима на тај начин скрене пажња на значај очувања и унапређења рибљег фонда и воденог екосистема, на основне и посебне кодексе понашања на води, као и подстицање на коректно и прихватљиво бављење рекреативним риболовом или другим рекреативним активностима на води. Овај део програма је реализован кроз израду штампаног информативног материјала у коме се налазе основна и посебна правила риболова на риболовној води, 8 9 ловостај, ограничења у риболову (све у складу са тренутно важећим законима и прописима). Сваки риболовац приликом куповине дозволе за риболов уз дозволу је добио овакав материјал. Поред тога, исти материјал достављен је радњама које продају риболовачку опрему и прибор, у којима ће бити бесплатно подељен заинтересованим лицима.

ОПИС РП „Клисура реке Градац“

Река Градац настаје спајањем малих планинских токова Буковске реке, Клокочевца и Забаве у подручју локалитета Ластва. Након тога, настаје нестални водоток, који се под именом Суваја пружа око 10 км у правцу југ – север. Суваја у периоду јачих падавина и отапања снега има површински ток, а за време сушног периода године понире непосредно након спајања наведених речица, а јаким врелима извире као Градац у подручју локалитета Богатић. Одатле, као стални ток тече до ушћа у Колубару код Ваљева.

Градац у делу тока од локалитета Шарено платно до локалитета Плоче (део тока којим управља Еколошко друштво „Градац“ из Ваљева) представља типичну планинску салмонидну воду, у којој се смењују брзаци, вирови и широки плитки разливи, тако да се ширина тока креће од 5 м до око 20 м. Просечна дубина воде је око 0,5 м, али у појединим вировима може прећи и 2 м. Количина воде изразито зависи од хидрометеоролошке ситуације и доба године, али се може рећи да је уобичајен проток око 300 лит/сек.

Вредности показатеља квалитета воде у Градцу се налази у границама које су прописане за воде I и II класе, а једино је повремена концентрација амонијум јона карактеристична за воде које се налазе између II и III класе. Узрок повећане концентрације амонијум јона се вероватно налази у значајном броју сеоских домаћинстава која се налази у близини тока и имају штале и стајско ђубриво. Из штала и стајског ђубрива азотни нутријенти се спирањем лако преносе до речног тока. Међутим, забележене концентрације амонијум јона нису опасне по живи свет реке, пошто амонијум јон у води дисосује на токсичну и доминантну нетоксичну фракцију. При повешеној рН вредности и нижој температури воде сасвим мала количина токсичне фракције је присутна.

Састав и богатство макрозообентоса у Градцу је такав да у насељу дна доминирају ларве инсеката које су карактеристичне за планинске воде: Ephemeroptera, Trichoptera, Plecoptera и Coleoptera, а нешто слабије су заступљене Diptera и рачићи гамаруси (Gammaridae). Густина насеља дна се може оценити као задовољавајућа хранидбена основа за популације риба које насељавају реку у овом делу тока.

Према подацима који прикупљени током теренских истраживања у новембру 2009. године риболовне воде у Пределу изузетних одлика „Клисура реке Градац“ насељава следећих 5 врста риба из 3 фамилија : ФАМИЛИЈА И ВРСТА РИБЕ	НАРОДНО ИМЕ
SALMONIDAE	ПАСТРМКЕ
<i>Salmo trutta</i>	Поточна пастрмка
CYPRINIDAE	ШАРАНКЕ
<i>Barbus balcanicus</i>	Поточна мрена, сапача
<i>Phoxinus phoxinus</i>	Пијор, гагица, бојанац
<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Плиска, двопругаста уклија
COTTIDAE	ПЕШЕВИ
<i>Cottus gobio</i>	Пеш

Према неведеним подацима биолошка разноврсност рибљег фонда у риболовним водама у Пределу изузетних одлика „Клисура реке Градац“ је релативно ниска, али карактеристична за тип вода какав се среће на подручју овог заштићеног природног добра. Иако се воде Предела изузетних одлика „Клисура реке Градац“ одликују присуством малог броја врста, основна одлика фауне риба је висок ниво аутохтоности – свих 5 врста риба које насељавају воде подручја су аутохтоне. Важно је да се овакво стање задржи и у даљем периоду газдовања. Такође, све мере које се предвиђају би требало да имају за циљ одржавање овакваог стања.

У прилогу Вам достављамо списак учесника на едукацији као и фотографије.

Секретар удружења

Славица Петрић